

ОСГ не залишаються постійними, вони змінюються відповідно до економічної ситуації [5].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кропивко М.М. Класифікація господарств населення як форми малого сільськогосподарського підприємництва: збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2013. № 2(2). С. 135–142.
2. Коше Х. Господарства населення: зникаючий пережиток минулого чи шлях у майбутнє. *Економіка АПК*. 2018. № 4. С. 79–87.
3. Pargaru I., Stancioiu F., Ladaru R.G., Teodo C. Sustainable development in agriculture at the level of Romania and the European Union. Vol. 20, Issue. S2. 2019. P. 446–450.
4. Lampiris G., Karelakis C., Loizou E. Evaluation of the impacts of CAP policy measures on a local economy: The case of a Greek region. *Land Use Policy*. Vol. 77. 2018. P. 745–751.

УДК 334.722(477)

БИБА В. А., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ НЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

Досліджено несільськогосподарську діяльність підприємств, отриману від доходів розвитку несільськогосподарської діяльності, розвиваючого сільського туризму, а також з діяльності народних промислів, збирання грибів, лікарських трав, тощо.

Ключові слова: фермерські господарства, несільськогосподарська діяльність, туризм, державна підтримка.

Розвиток сільського туризму, як виду діяльності, передбачає організацію відпочинку на базі фермерського господарства. Від оренди сільського будинку він відрізняється тим, що всі турботи про своїх гостей – організацію проживання, харчування, дозвілля, а також обслуговування сім'я фермера бере на себе, це приймаюча родина.

Як свідчать результати опитування співробітників Департаменту агропромислового комплексу КОДА жителів міст обласного підпорядкування (міст Біла Церква, Переяслав-Хмельницький) та м. Києва, що із загальної кількості респондентів тільки близько 7 % висловилися негативно відносно сільського відпочинку, 93 % споживачів позитивно сприйняли ідею сільського туризму. Природно, що споживачами сільського туристичного продукту в області є міські жителі (91,88 % опитаних). Аналіз даних показав, що в більшості це сімейні люди в працездатному віці, які мають середньодушовий місячний дохід 10-12 тис. грн (37,5 % від загального числа респондентів). При цьому споживачів найбільше приваблює в сільському відпочинку не стільки його доступність, скільки можливість отримання послуг рекреаційного характеру:

«свіже повітря і тиша» (82,25 % респондентів), «використання в харчуванні натуральних продуктів» (43,25 % респондентів), а також можливість отримання таких послуг як збір ягід, грибів, прогулянки на човні по річці, відвідування лазні і т.д. (41,75 % респондентів). Позитивне ставлення до сільського туризму на базі фермерських господарств також відзначили 90 % власників господарств, які вже замислювалися про це як про джерело додаткового доходу. Однак достатнє уявлення про сільський туризм мають тільки 40 % власників ФГ, 50 % зауважило відсутність знань у цій сфері, а 10 % вагалися із відповіддю. Значна частина опитаних споживачів, а саме 62 % респондентів, вказала на дальність розташування об'єкта відпочинку від міста. Як важливу умову реалізації бажання відпочинку в сільській місцевості Київської області респонденти виділили «територіальне розташування», а також «природні особливості об'єктів відпочинку», тобто розташування поблизу лісу, річки, озера (58,25 %). Залежність від вартості відпочинку відзначили 45,75 % респондентів. Організація туризму завжди передбачає наявність основних (проживання та харчування) і додаткових послуг, тому важливо з'ясувати потреби туристів. Для всебічної підтримки ремісничої діяльності, як важливого напрямку самозайнятості членів фермерських господарств, необхідно передбачати заходи державної підтримки розвитку народних промислів і ремесел, в тому числі заходи з просування продукції на ринок, по розробці комплексу заходів державної підтримки ремісників, які здійснюють свою діяльність в сільській місцевості, а також організацію навчання, виставкової діяльності та т. п.

Отже, малі фермерські господарства відіграють важливу роль у виробництві сільськогосподарської продукції. Крім того, вони виконують ще ряд народногосподарських функцій: сприяють вирішенню соціальних проблем села, налагодження сталого розвитку сільських територій, забезпечення зайнятості та зростання доходів сільського населення; забезпечують збереження сільського розселення та сільського способу життя, соціального контролю над територіями, народних традицій, культурного розмаїття країни; значна їх роль в трудовому вихованні молоді, збереженні і передачі виробничого і соціального досвіду; вносять помітний внесок у збереження різноманітності біогеоценозів, забезпечення їх стійкості, поліпшення екологічної ситуації в сільській місцевості.

Для розвитку різних напрямів несільськогосподарської діяльності фермерських господарств доцільно передбачити комплексне, технологічне і фінансове сприяння з державних і місцевих органів самоврядування щодо розвитку сільського туризму, надання послуг населенню та розвитку народних промислів.